

ЗАТВЕРДЖЕНО

Міністр
освіти і науки України

« _____ » _____ 20_ р.

ПОГОДЖЕНО

Голова Національного агентства із забезпечення
якості вищої освіти

« _____ » _____ 20_ р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

третього (освітньо-наукового) рівня

(назва рівня вищої освіти)

доктора філософії

(назва ступеня, що присвоюється)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ **07 Управління та адміністрування**

(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2017**

Преамбула

Стандарт вищої освіти третього рівня (доктор філософії) галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України № __ від _____ р.

Розробники стандарту:

1. Верченко Олесь Петрівна Доктор філософії з економіки, академічний директор, Київська Школа Економіки
2. Внукова Наталія Миколаївна Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління фінансовими послугами, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
3. Десятнюк Оксана Миронівна Доктор економічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту інноваційних освітніх технологій, Тернопільський національний економічний університет
4. Єрмошкіна Олена Вячеславівна Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічного аналізу і фінансів, Державний вищий навчальний заклад «Національний гірничий університет»
5. Івахненко Сергій Володимирович Доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, Національний університет «Києво-Могилянська академія»
6. Костирко Лідія Андріївна Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
7. Копилюк Оксана Іванівна Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансово-економічної безпеки та банківського бізнесу, Львівський торговельно-економічний університет
8. Крутова Анжеліка Сергіївна Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, аналізу та страхування, Харківський державний університет харчування та торгівлі
9. Кужелев Михайло Олександрович Доктор економічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи, Університет державної фіскальної служби України
10. Кузнецова Людмила Вікторівна Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри банківської справи, Одеський національний економічний університет
11. Мурашко Олена Володимирівна Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри страхування, заступник декана фінансово-економічного факультету, Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
12. Рекова Наталія Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку,

- Юріїна фінансів та економічної безпеки, Державний вищий навчальний заклад «Донецький національний технічний університет»
13. Тарасенко Ірина Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки, Київський національний університет технологій та дизайну
Олексіївна
14. Школьник Інна Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Сумський державний університет
Олександрівна
15. Шульга Наталія Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри банківської справи, Київський національний торговельно-економічний університет
Петрівна

Розглянуто і схвалено на засіданні НМК 6 Науково-методична комісія з бізнесу, управління та права сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № _ від _____), підкомісії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (протокол № 1 від 07.06.2017).

При розробці стандарту враховано пропозиції:

Погоджено з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (рішення № ____ від _____ р.)

Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти (освітній ступінь)	Доктор філософії
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Обмеження щодо форм навчання	-
Освітня кваліфікація	Освітньо-науковий ступінь: доктор філософії Галузь знань: управління та адміністрування Спеціальність: фінанси, банківська справа та страхування
Кваліфікація в дипломі	
Опис предметної області	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Об'єкт(и) вивчення та діяльності: устрій, принципи й механізми функціонування та розвитку фінансових систем. ▪ Цілі навчання: здобуття знань і умінь у сфері фінансів, банківської справи та страхування на макро- і мікрорівнях, що надають можливість розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. ▪ Теоретичний зміст предметної області ґрунтується на концепціях та методології сучасної науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи та страхування. ▪ Методи, методики та технології: загальні та спеціальні методи, методики й технології науки і практики. ▪ Інструменти: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи.
Академічні права випускників	Здобуття другого наукового ступеня.
Працевлаштування випускників (тільки для регульованих професій)	-

III - Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

IV – Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові наукові ідеї на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження. 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 3. Здатність до мотивації та досягнення спільної мети. 4. Здатність працювати автономно та відповідати за навчання інших. 5. Здатність ініціювати і розробляти іноваційні проекти, та управляти ними. 6. Здатність спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професійних груп у національному та міжнародному контексті.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність формувати науковий світогляд у сфері фінансів, банківської справи та страхування. 2. Здатність до формулювання наукових задач та розробки стратегій їх розв'язання з можливістю інтеграції знань з різних наукових сфер та застосуванням системного підходу. 3. Здатність обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети дослідження. 4. Здатність до виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем. 5. Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування. 6. Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі управління та адміністрування.

V - Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Самостійно мислити, генерувати нові ідеї та гіпотези на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження.
2. Здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз.
3. Мотивувати та управляти роботою інших для досягнення спільної мети.

ПРОЕКТ

4. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.
5. Розробляти проекти у сфері фінансів, банківської справи та страхування, управляти ними і здійснювати пошук партнерів для їх реалізації.
6. Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті й громадськості наукові результати у сфері фінансів, банківської справи та страхування державною й іноземними мовами в усній і письмовій формі.
7. Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
8. Самостійно формулювати наукові задачі та розробляти стратегії їхнього розв'язання шляхом інтеграції знань різних наукових сфер із застосуванням системного підходу.
9. Обирати методи для проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що забезпечують досягнення поставленої мети .
10. Виконувати оригінальні наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем.
11. Бути спроможним реалізовувати проекти, включаючи результати власних досліджень, спрямовані на вирішення актуальних проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
12. Застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу.

VI - Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Виконання вимог освітньо-наукової програми та публічний захист дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним науковим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в сфері фінансів, банківської справи та страхування або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у систему знань та оприлюднені у відповідних публікаціях. Дисертація виконується в процесі здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих результатів навчання (компетентностей) вимогам стандарту вищої освіти.

VII - Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ВНЗ повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких

оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ВНЗ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII – Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

А. Офіційні документи:

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
6. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
7. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
8. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>.
9. Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти – Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016. - № 600. - <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/5555>

Пояснювальна записка

Таблиця 1.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	+	+		
Здатність виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові наукові ідеї на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження.		+		+
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		+	+	+
Здатність до мотивації та досягнення спільної мети.			+	+
Здатність працювати автономно та відповідати за навчання інших.		+		+
Здатність ініціювати і розробляти інноваційні проекти, та управляти ними.		+	+	+
Здатність спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професійних груп у національному та міжнародному контексті.			+	
Здатність формувати науковий світогляд у сфері фінансів, банківської справи та страхування	+			
Здатність до формулювання наукових задач та розробки стратегій їхнього розв'язання з можливістю інтеграції знань з різних наукових сфер та застосуванням системного підходу	+	+	+	
Здатність обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети дослідження		+		+
Здатність до виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для	+	+		+

ПРОЕКТ

розв'язання актуальних проблем.				
Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування		+	+	+
Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі управління та адміністрування.	+		+	+

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей.

Програмні результати навчання	Компетентності												
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності					
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Самостійно мислити, генерувати нові ідеї та гіпотези на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження.	+	+											
Здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз.	+		+										
Мотивувати та управляти роботою інших для досягнення спільної мети.	+			+									
Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.	+				+								
Розробляти проекти у сфері фінансів, банківської справи та страхування, управляти ними і здійснювати пошук партнерів для їх реалізації.	+					+							
Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті й громадськості наукові результати у сфері фінансів, банківської справи та страхування державною й іноземними мовами в усній і письмовій формі.	+						+						
Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	+							+					
Самостійно формулювати наукові задачі та розробляти стратегії їхнього розв'язання шляхом інтеграції знань різних наукових сфер із застосуванням системного підходу	+								+				
Обирати методи для проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що забезпечують досягнення поставленої мети	+									+			
Виконувати оригінальні наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем	+										+		

ПРОЕКТ

Бути спроможним реалізовувати проекти, включаючи результати власних досліджень, спрямовані на вирішення актуальних проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування	+												
Застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу	+												+